

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-11
Besvaras senast
2024-11-20 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:418 Beredskap för en ny amerikansk biståndspolitik enligt Project 2025

Project 2025, en konservativ färdplan som ligger redo för en kommande Trumpadministration, presenterar radikala förslag för USA:s biståndspolitik som kan få allvarliga konsekvenser för den globala biståndsinfrastrukturen. Bland de mest bekymmersamma förslagen finns en avveckling av långsiktiga humanitära insatser till förmån för kortsiktiga och privatsektorsbaserade projekt. Dessutom övervägs att drastiskt begränsa USA:s deltagande i internationella biståndsarenor, såsom FN och större globala biståndsorganisationer. Skulle dessa förslag bli verklighet riskerar vi att se en enorm förlust av finansiering för projekt som fokuserar på långsiktig fattigdomsbekämpning, mänskliga rättigheter och socialt skydd, områden där USA:s stöd i decennier har varit avgörande.

Erfarenheterna från den förra Trumpadministrationen ger också en tydlig varning. Genom införandet av den så kallade global gag rule drogs stöd tillbaka från initiativ inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), vilket skapade kritiska finansieringsgap för insatser som annars räddade och förbättrade liv i några av världens mest utsatta områden. I den krissituation som då uppstod kliver Sverige och andra länder in för att fylla luckorna. Med Project 2025 riskerar vi nu att stå inför en än större förändring, som kan påverka inte bara SRHR-området utan hela strukturen för globalt utvecklingssamarbete och humanitärt stöd.

Med tanke på detta är behovet av en stark och sammanhållen svensk biståndspolitik mer akut än någonsin. Men den svenska regeringens senaste beslut att skära ned på biståndet och närma sig en nivå under FN:s rekommenderade mål på 0,7 procent av bni väcker frågor. Vilken viljeinriktning har regeringen egentligen när det gäller Sveriges engagemang i global fattigdomsbekämpning? Om Sverige minskar sin ambition och en så stor aktör som USA börjar dra sig ur sitt långsiktiga biståndsengagemang finns det en överhängande risk för att det internationella stödet för att möta världens stora utmaningar urholkas.

Det är uppenbart att regeringen måste ha en konkret och genomarbetad plan för att möta denna potentiella kris. Sverige, som tidigare stått upp för långsiktigt utvecklingssamarbete och stöd till globala institutioner, behöver en klar strategi för hur vi och våra partner ska agera om USA tar ett steg tillbaka från det

internationella utvecklingsarbetet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka konkreta åtgärder och planer har statsrådet för att säkerställa att Sverige och våra internationella partner kan möta de potentiella förändringar som en ny amerikansk biståndspolitik enligt Project 2025 kan innebära, och hur planerar Sverige att stärka sitt stöd för långsiktigt utvecklingssamarbete om USA väljer att lämna dessa arenor?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann